

Celem projektu jest analiza wpływu wybranych czynników o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym z punktu widzenia firm na kształtowanie się poziomu wynagrodzeń. W projekcie koncentrujemy się na trzech czynnikach, które, według wiedzy autorów, nie są dostatecznie zbadane.

Przeważająca część badań, które zostaną podjęte w projekcie przeprowadzona będzie na danych dezagregowanych do poziomu poszczególnych zawodów. Z tego powodu, w pierwszym kroku – kluczowym dla całego projektu – będzie utworzenie bazy danych dotyczących płac i charakterystyk osób pracujących w przekroju poszczególnych zawodów w okresie 2006-2018. W poprzednim, zakończonym przez nas w 2018 roku projekcie, stworzona została baza danych dotyczących płac w przekroju 3-cyfrowych grup zawodowych. W tym projekcie, po pierwsze, baza zostanie uzupełniona o 2018 rok, po drugie, zharmonizowane zostaną dane dotyczące płac z badań Struktury Wynagrodzeń według Województw (BSW) z danymi z Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), i po trzecie, dane zostaną dezagregowane do poziomu pojedynczych zawodów.

Pierwsze trzy zadania badawcze polegają na zbadaniu wpływu wybranych czynników na poziom płac w przekroju zawodów. W tym celu wykorzystana zostanie baza zharmonizowanych zawodów. Celem pierwszego zadania jest ocena wpływu jednego z czynników wewnętrznych, jakim jest forma własności przedsiębiorstwa na poziom wynagrodzeń. W szczególności podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytanie czy firmy z przewagą kapitału zagranicznego wypłacają pracownikom wyższe wynagrodzenia niż firmy krajowe.

Kolejne dwa zadania badawcze dotyczyć będą wpływu wybranych dwóch czynników o charakterze zewnętrznym na poziom płac. W zadaniu drugim analiza skupiona zostanie na ocenie wpływu wielkości niedopasowań według poziomu wykształcenia oraz niedopasowań struktury podaży pracy do popytu na pracę w przekroju poszczególnych zawodów na poziom płac. W zadaniu trzecim podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytanie na ile obserwowane zmiany poziomu wynagrodzeń według zawodów są wynikiem starzenia się siły roboczej. Czwarte zadanie badawcze dotyczyć będzie oczekiwań płacowych i różnic w tym zakresie pomiędzy kobietami i mężczyznami. W badaniu tym zweryfikujemy czy poziom segregacji płci w wyborach edukacyjnych wpływa na oczekiwania płacowe kobiet i mężczyzn. Poprzez analizę oczekiwań płacowych i roli segregacji płci w wyborach edukacyjnych, w badaniu tym podejmiemy się analizy wpływu zarówno czynników wewnętrznych i zewnętrznych na kształtowanie się wynagrodzeń.

Wszystkie zadania badawcze w projekcie bazować będą na tej samej metodologii (z uwzględnieniem pewnych modyfikacji). Metodologia ta polega na oszacowaniu różnic w poziomie wynagrodzeń pomiędzy dwiema grupami pracowników. Różnice te mogą wynikać z oddziaływania czynników o charakterze wewnętrznym, jak i zewnętrznym z punktu widzenia firmy. W projekcie metodologia ta zostanie wykorzystana do analizy różnic w poziomie płac pomiędzy pracującymi w firmach krajowych i zagranicznych, różnic w poziomie płac między dopasowanymi i niedopasowanymi pracownikami, różnic w poziomie płac pomiędzy młodszymi i starszymi grupami pracowników, oraz różnic w poziomie oczekiwanych wynagrodzeń w przekroju płci.

Analizy empiryczne w projekcie prowadzone będą na danych dotyczących Polski. Projekt ten jest kontynuacją analiz podjętych w poprzednich projektach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki (nr 2013/09/B/HS4/01304 i 2015/19/B/HS4/03231).

Analizując rynek pracy w Polsce można zauważyć silne zróżnicowanie poziomu wynagrodzeń według zawodów. W projekcie podjęta zostaną próby odpowiedzi na pytanie w jakim stopniu różnice w płacach pomiędzy zawodami są wynikiem zróżnicowanych charakterystyk pracowników, a jaka jest rola charakterystyk pracodawców, jak i czynników zewnętrznych dla firm w kształtowaniu wynagrodzeń. Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, dotychczas nie podejmowano tak wszechstronnych badań na takim stopniu dezagregacji danych dotyczących tego tematu. Wyniki projektu badawczego będą bardzo ważne nie tylko z naukowego punktu widzenia, ale również będą stanowić podstawę tworzenia rekomendacji dla polityki rynku pracy.